

RISK – förstånd och missförstånd

Svenskt Växtskydd arrangerade tisdagen den 15 mars ett **seminarium om riskfrågor** i Näringslivets Hus, Stockholm. Seminariet samlade 84 deltagare. I huvudsak fyra grupper var representerade: Myndigheter och politiker, forskare, intressenter i svenskt lantbruk samt Svenskt Växtskydds medlemsföretag.

Moderator var **John Chrispinsson**. Fem inbjudna inledare gav en bred belysning av riskbegreppet generellt, men också med många tillämpningar i praktiskt växtskyddsarbete. Bland annat presenterades resultat från en ny enkätundersökning av lantbrukares syn på risker med växtskyddsmedel. I den efterföljande diskussionen deltog även en stor del av auditoriet flitigt och engagerat.

Sven Ove Hansson, professor, Enheten för filosofi, KTH, Stockholm, inledde med att ge några definitioner av begreppet risk från en filosofisk utgångspunkt. Han fastslog att vi nog måste leva med att just ordet risk kan betyda olika saker beroende på när och av vem det används. Vidare förklarades varför individ, grupp av individer och samhälle kan komma till helt olika slutsatser om vilka risker man är beredd att acceptera. Det handlar ofta om att nyttan av att någon utsätts för en risk hamnar hos någon annan (några andra.)

Lennart Sjöberg, professor, Center for Risk Research, Handelshögskolan, Stockholm, belyste våra attityder till risk i ett psykologiskt perspektiv. Bland annat ägnades viss uppmärksamhet åt vårt förtroende för experter och myndigheter, och dess inverkan på riskkommunikationen. Därefter presenterade han delresultat från den av Svenskt Växtskydd initierade enkätundersökningen av lantbrukares syn på risker med växtskyddsmedel. Lantbrukarna upplevde en låg risknivå vad gäller växtskyddsmedel. Nyttan med växtskyddsmedel övervägde risken. Förtroendet för experter var stort. De flesta arbetade aktivt med att öka säkerheten – de som inte gjorde det bedömde riskerna som små.

Poul Henning Petersen, Afdelingsleder, Plantebeskyttelse, Planteavl, Landscentret, Århus, Danmark, beskrev hur Dansk Landbrugsrådgivning arbetar för en minimering av riskerna vid användning av växtskyddsmedel. Han redogjorde för hur de danska pesticidplanerna (handlingsprogrammen) styr verksamheten.

Lennart Hedén, sektionschef, Länsstyrelsen Västra Götaland, Skara, inledde med att beskriva nytta och problem med växtskyddsmedel. De huvudpunkter i miljömålsarbetet som berör växtskyddsmedel belystes. Han lyfte sedan in exemplet ”Uveredsbäcken” fram möjligheter och ett stort antal praktiska lösningar på problemen.

Svenskt Växtskydd är en sektorgrupp inom Plast- & Kemiföretagen

Adress
Box 5501
114 85 Stockholm

Besöksadress
Storgatan 19

Telefon
08-783 86 00

Fax
08-663 63 23

E-post
info@svensktvaxtskydd.se
Hemsida
www.svensktvaxtskydd.se

Axel Lagerfelt, lantbrukare, Tolefors, Linköping, gav sin syn på att bedriva lantbruk med och utan växtskyddsmedel. Han förklarade varför vissa risker inte upplevs som verkliga av lantbrukare. Avslutningsvis visade han också på möjliga vägar till minskade risker.

I den **avslutande diskussionen** framkom bl a att vi i Sverige har större förtroende för experter och mindre oro för risker jämfört med sydeuropéer, amerikaner och framförallt människor i tredje världen. Vår förmåga att väga olika risker mot varandra belystes, liksom att formulera riskbaserade gränsvärden. **Hans Hagenvall**, Svenskt Växtskydd, framhöll det angelägna i att den under eftermiddagen delredovisade enkätundersökningen verkligen kommer till nytta i riskminskningsarbetet. Därefter ägnades en del av tiden åt riskkommunikation: Hur når vi dem som inte upplever att det finns risker med växtskyddsmedel? Svaren kan kort sammanfattas: Regler plus tillsyn, miljöstöd plus motprestation och mätningar i miljön plus ekonomiska incitament.

Seminarier avslutades av Svenskt Växtskydds ordförande **Carl David Trozelli**, som tackade de medverkande och auditoriet för intressanta framställningar respektive engagerat deltagande.

Läs mer om oss på vår hemsida www.svensktvaxtskydd.se

För ytterligare information kontakta: Cecilia Ljunggren, verksamhetsledare tel 08-783 81 49 eller Hans Hagenvall, projektledare tel 08-783 81 72